

अंबर दिवा

अनावश्यक व्हीआयपी कल्चर आणि वाहनांवरील लाल व अंबर दिव्यांचा गैरवापरासंदर्भात मा. सर्वोच्च न्यायालयाने कडक शब्दात राज्य सरकारांना सुनावले होते व तसेच लाल व अंबर दिव्यांचे नियमन करण्याचे आदेश दिले होते. त्यानुसार परिवहन विभागाने विभागनिहाय व पदानुसार निळ्या, अंबर व लाल दिव्यांचे वर्गीकरण केले. या वर्गीकरणाचे राजपत्र ४ एप्रिल २०१४ रोजी प्रकाशित करण्यात आले आहे.

कोणाला कोणत्या प्रकारचा दिवा वापरण्याचे अधिकार आहेत याची माहिती खालील प्रमाणे.

☞ लाल दिवा, फ्लॅशरसह (गोल फिरणारा):

राज्यपाल, मुख्यमंत्री, उपमुख्यमंत्री, मुंबई उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश, विधान परिषद सभापती, विधान सभा अध्यक्ष, कॅबिनेट मंत्री, विधिमंडळाचा विरोधी पक्षनेता हे मान्यवर, त्यांच्या शासकीय वाहनावर, फ्लॅशरसह (गोल फिरणारा) लाल दिवा वापरू शकतात.

☞ लाल दिवा, फ्लॅशरविना (गोल न फिरणारा):

विधान परिषदेचे उपसभापती, विधान सभेचे उपाध्यक्ष, सर्व राज्यमंत्री, राज्य नियोजन आयोगाचे कार्यकारी अध्यक्ष, मुख्य सचिव, महाधिवक्ता, राज्य निवडणूक आयोग आयुक्त, लोकायुक्त, उपलोकायुक्त, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधीकरणाचे अध्यक्ष, राज्य वित्त आयोगाचे अध्यक्ष, वैधानिक विकास मंडळांचे अध्यक्ष, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाचे अध्यक्ष, मुख्य माहिती आयुक्त हे मान्यवर, त्यांच्या शासकीय वाहनावर, फ्लॅशरविना (गोल न फिरणारा) लाल दिवा वापरू शकतात. या मान्यवरांच्या शासकीय वाहनांवरील लाल दिवा चालु-बंद न होणारा आणि स्थिरपणे कायम सुरु असणारा असेल.

☞ अंबर (केशरी रंगाचा) दिवा फ्लॅशरविना (गोल न फिरणारा):

प्रधान सचिव, अपर मुख्य सचिव, सचिव, अपर मुख्य सचिव पदाला समकक्ष अधिकारी, पोलिस महासंचालक, महासंचालक पदाला समकक्ष अधिकारी, जिल्हा परिषद अध्यक्ष, 'अ' आणि 'ब' वर्ग महानगरपालीकांचे महापौर, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, विभागीय आयुक्त, प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश, 'अ' आणि 'ब' वर्ग महानगरपालीकांचे आयुक्त हे मान्यवर, त्यांच्या शासकीय वाहनावर, फ्लॅशरविना (गोल न फिरणारा), अंबर (केशरी रंगाचा) दिवा वापरू शकतात.

☞ निळा दिवा फ्लॅशरविना (गोल न फिरणारा):

जिल्हाधिकारी, उपविभागीय दंडाधिकारी, तालुका दंडाधिकारी/तहसीलदार या अधिकाऱ्यांच्या शासकीय वाहनावर आणि पोलीसांची वाहनावर फ्लॅशरविना (गोल न फिरणारा) निळा दिवा असेल. या शासकीय वाहनांवरील निळा दिवा चालु-बंद न होणारा आणि स्थिरपणे कायम सुरु असणारा असेल.

☞ जांभळ्या काचेत, आतील दिव्याचा लाल प्रकाश पडणारा, चालु-बंद होणारा दिवा:

रुग्णवाहिका आणि अग्निशमन वाहने, जांभळ्या काचेत, आतील दिव्याचा लाल प्रकाश पडणारा, चालु-बंद होणारा दिवा वापरू शकतील.

☞ फ्लॅशरसह अंबर दिवा किंवा स्थिर सुरु राहणारा निळा- लाल किंवा निळा-पांढरा असा एकत्रित बहुविध रंगाचा दिवा:
अति महत्वाच्या व्यक्तींचा (व्हीआयपी) एस्कॉर्ट करणारी शासकीय वाहने, अति महत्वाच्या व्यक्तींचा (व्हीआयपी) पायलट असणारी शासकीय वाहने, फ्लॅशरसह अंबर दिवा किंवा स्थिर सुरु राहणारा निळा- लाल किंवा निळा-पांढरा असा एकत्रित बहुविध रंगाचा दिवा वापरू शकतील.

महत्वाचे:

- ✓ वाहनांवरील दिव्यांचा गैरवापर करणाऱ्यांवर कारवाई करण्याचे अधिकार प्रादेशीक परिवहन विभागाला आहेत.
- ✓ सर्वसामान्य माणूसही दिव्यांचा गैरवापराबाबत परिवहन विभागाकडे तक्रार करू शकतो.
- ✓ उपरोक्त सर्व दिवे फक्त शासकीय वाहनांवरच वापरता येतील, खाजगी वाहनांवर असे दिवे लावल्यास ते बेकायदेशीर ठरेल.
- ✓ खाजगी वाहनांवर कोणीही "पोलीस", "आर्मी" लिहिणे, तत्सम स्टिकर लावणे, किंवा अशी चिन्हे लावणे बेकायदेशीर आहे.

